

PHƯƠNG THỨC THỂ HIỆN CỦA TIN ĐỒ HỌA TRÊN BÁO ĐIỆN TỬ VIỆT NAM HIỆN NAY

Hồ Thị Diệu Trang

Khoa Báo chí – Truyền thông, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

Email: dieutrang85@gmail.com

Ngày nhận bài: 5/6/2019; ngày hoàn thành phần biên: 5/6/2019; ngày duyệt đăng: 02/10/2019

TÓM TẮT

Sự phát triển của thông tin đồ họa (infographic) là kết quả tất yếu của kỷ nguyên số. Khi con người càng tiêu tốn nhiều thời gian vào biển thông tin tràn ngập thì vai trò của thông tin đồ họa càng trở nên quan trọng. Đặc biệt với sự xuất hiện của tin đồ họa trên báo điện tử trong thời gian gần đây đã giúp cho công chúng có thêm nhiều cách tiếp nhận thông tin mới. Bài viết góp phần chỉ ra sức mạnh của thông tin đồ họa và phương thức thể hiện của tin đồ họa trên báo điện tử trong thời đại công nghệ số.

Từ khóa: Báo điện tử, phương thức, tin đồ họa, thông tin đồ họa

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong thời đại công nghệ số hiện nay, sự xuất hiện và phát triển của các hình thức thông tin mang đậm tính chất kỹ nghệ là điều tất yếu. Infographic là một trong các hình thức thông tin kỹ nghệ được xem là hiện đại, hấp dẫn và có nhiều ưu điểm nhất trong các dạng thức thông tin trên các phương tiện thông tin đại chúng. Vì thế, những năm gần đây, infographic đã được các nhà báo, các cơ quan báo chí lựa chọn làm phương thức thông tin trong các tác phẩm của mình. Với tính chất là dạng đồ họa, hình ảnh trực quan, sinh động, infographic có thể chuyển hóa thông tin phức tạp, khó hiểu sang thông tin ngắn gọn, mạch lạc, giúp người đọc tiếp cận nhanh thông tin trong thời gian ngắn nhất.

Thông tin được chuyển tải qua dạng đồ họa sẽ là một trong những hướng đi chính và chủ lực của các cơ quan báo chí trong việc sản xuất tác phẩm trong tương lai. Chính vì vậy, nhiều sản phẩm báo chí hiện nay đang vận dụng hình thức này để sản xuất và thu hút công chúng. Để tạo ra các sản phẩm thông tin đồ họa có chất lượng, nhiều tờ báo, nhất là các tờ báo điện tử ở Việt Nam đã vận dụng rất nhiều các phương thức đặc thù khác nhau của dạng thông tin này. Những phương thức đó đã trở thành

những nguyên tắc thiết kế, cấu trúc hình thức và nội dung tác phẩm.

2. NỘI DUNG

2.1. Khái niệm Thông tin đồ họa và Tin đồ họa

Theo *Từ điển Oxford*, thông tin đồ họa là “cách thể hiện trực quan thông tin hoặc dữ liệu như dạng biểu đồ, sơ đồ” [4]. Trong giáo trình *Tổ chức nội dung và thiết kế, trình bày maket báo in*, tác giả Hà Huy Phượng cho rằng, “thông tin đồ họa như một dạng thức thông tin diễn tả sự kiện, vấn đề bằng hình vẽ. Hình vẽ có thể kết hợp với chữ viết hoặc hình ảnh chụp để biểu đạt các chi tiết, tình tiết sự kiện hoàn chỉnh” [1, tr.35].

Thông tin đồ họa, tiếng Anh là “infographic” là sự kết hợp giữa từ “information” (thông tin) và “graphic” (đồ họa) để chỉ “những hình thức thông tin định dạng đồ họa được thiết kế để làm cho dữ liệu dễ hiểu trong nháy mắt”[3]. Như vậy, thông tin đồ họa là phương thức sử dụng hình ảnh đồ họa để mô tả thông tin, kiến thức, dữ liệu. Mục tiêu của “infographic” là giúp khối dữ liệu khổng lồ, rối rắm trở nên rõ ràng, sống động và hấp dẫn hơn bằng cách chọn lọc và diễn giải chúng thành các biểu đồ, hình ảnh... theo chủ đề riêng biệt.

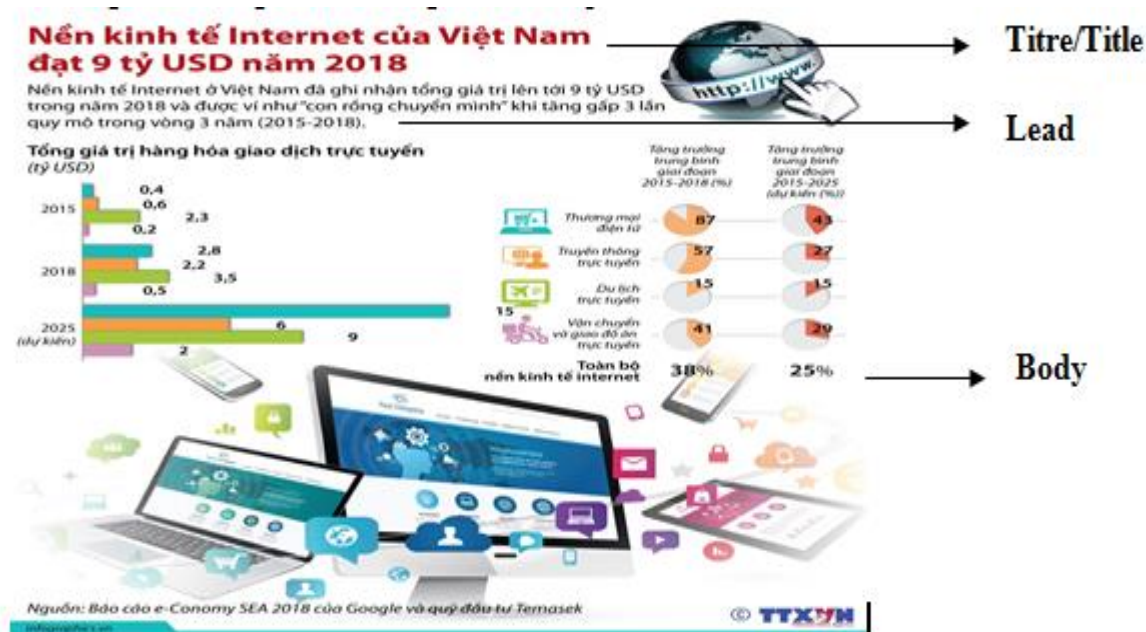
Tin đồ họa là một khái niệm được hiểu theo 2 nghĩa: 1- phương thức thể hiện thông tin bằng đồ họa. 2- một dạng tác phẩm báo chí lấy đồ họa làm ngôn ngữ chính để chuyển tải thông tin. Ở nghĩa thứ nhất, đó là “một dạng thức thông tin diễn tả sự kiện, vấn đề bằng hình vẽ. Hình vẽ có thể kết hợp với chữ viết hoặc hình ảnh để biểu đạt các chi tiết, tình tiết sự kiện hoàn chỉnh, là một lĩnh vực truyền thông trong đó thông điệp được tiếp nhận qua con đường thị giác” [6, tr.42]. “Là hình thức đưa tin bằng cách kết hợp giữa các yếu tố văn bản, hình vẽ, hình ảnh để thông báo về các sự kiện, vấn đề một cách ngắn gọn và trực quan” [3, tr.25]. Ở nghĩa thứ hai, là một dạng tác phẩm báo chí lấy thông tin đồ họa làm phương thức chính để biểu đạt và chuyển tải thông tin. Nghĩa là, thay vì sử dụng ngôn ngữ chữ viết trong tác phẩm để truyền tải thông tin đến với công chúng, người ta sử dụng những nét vẽ, nét khắc họa hoặc những mảng hình để thay thế chữ viết mang thông tin đến bạn đọc.

Trong bài viết này, chúng tôi hiểu tin đồ họa ở nghĩa thứ hai, tức là một dạng tác phẩm báo chí. Như vậy có thể hiểu tin đồ họa là “một tác phẩm báo chí, trong đó dùng yếu tố đồ họa làm ngôn ngữ chính. Đồ họa có thể kết hợp với chữ viết, hình ảnh hoặc nhiều dạng thức khác để thể hiện chi tiết, ngắn gọn và trực quan các sự kiện, vấn đề” [6,tr.54].

2.2. Phương thức thể hiện của Tin đồ họa trên báo điện tử Việt Nam

Thứ nhất, tin đồ họa được cấu trúc thành 3 phần gồm Title (đầu đề), Lead (phần

mở đầu) và Body (thân tin). Trong đó, Title thông tin nội dung chính nhất của tin, Lead có chức năng giới thiệu khái lược nội dung tóm tắt hoặc những nội dung hấp dẫn có trong tin. Cả hai phần này được trình bày bằng chữ viết (text) với dung lượng ngắn, khoảng 30 từ. Phần thể hiện nội dung cụ thể và mang đậm tính chất của tin đồ họa là phần thân tin. Về mặt nội dung, phần thân cung cấp phần lớn thông tin của tin, giải thích, chứng minh và thể hiện rõ nội dung của tin khi đã giới thiệu ở phần đầu đề và phần mở đầu. Về hình thức, thân tin chủ yếu tập trung miêu tả thông tin bằng ngôn ngữ trực quan, đồ họa. Ở đây, nội dung thông tin được hoạt hóa từ những ngôn ngữ khó hiểu sang hình ảnh trực quan để công chúng có điều kiện tiếp nhận trong thời gian nhanh nhất có thể. So với cách thể hiện của tin tức truyền thống, lấy ngôn ngữ chữ viết làm chính văn, tin đồ họa có nhiều ưu điểm hơn, đó là nhanh chóng giúp người đọc định hình ngay thông tin chính, cung cấp, lý giải thông tin hấp dẫn, tích hợp các dạng đồ họa để có thể “đóng gói” các thông tin khi cần thiết.

Hình 1. Tin đồ họa trên báo Vietnamplus

Thứ hai, sử dụng yếu tố dữ liệu, yếu tố đồ họa để thông tin các sự kiện thời sự, thông tin chuyên sâu, trừu tượng. Ở phương thức này, tin tức thay vì dùng chữ viết như trước đây sẽ được chuyển hóa thành các hình ảnh đồ họa. Từ hình thức đọc, suy ngẫm, tưởng tượng sẽ trở thành hình thức nhìn trực quan, dễ nhận biết, dễ hiểu, dễ nạp thông tin. Thường thì các thông tin thời sự cần tức thời, đơn giản, dễ hiểu vì thế tính chất hoạt hóa dữ liệu là yếu tố rất quan trọng. Trong xu thế công chúng chuyển từ đọc sang nhìn, lướt thì thông tin đồ họa đã trở nên quan trọng và cần thiết. Hơn nữa, đồ họa có vai trò đơn giản hóa và ấn tượng hóa các số liệu, dữ liệu phức tạp nên việc tiếp nhận trở nên đơn giản, ít tốn thời gian của độc giả hơn.

Phương thức thể hiện của tin đồ họa trên báo điện tử Việt Nam hiện nay

Ngoài những thông tin mang tính phổ cập, thời sự, các tin tức của báo điện tử cần có những tác phẩm phân tích sâu, chứa nhiều nội dung khó hiểu. Để biểu thị những tên gọi, khái niệm hay công thức đó, chữ viết có thể thực hiện được, tuy nhiên sẽ rất dài dòng, chiếm nhiều dung lượng. Chính nhờ sự trực quan, ngắn gọn trong tin đồ họa mà công chúng nắm bắt thông tin nhanh chóng và hiệu quả. Để đạt được những hiệu quả như trên, cần nhắc đến tính chất căn bản của thông tin đồ họa là đơn giản hóa những dữ liệu phức tạp. Những con số, những con chữ dài dòng đã được đơn giản hóa bằng một sơ đồ, biểu đồ... trực quan. Công chúng hiện đại không cần nhiều thời gian tìm kiếm thông tin mà thông tin họ muốn biết đã hiển hiện ra trước mắt rất sinh động, hấp dẫn. Mặc khác, nhờ có thông tin đồ họa mà công chúng có thể nắm nhiều thông tin trong thời gian ngắn và nhớ lâu các thông tin đó. Bởi vì, thông tin đồ họa sẽ hệ thống thông tin theo từng chủ đề riêng biệt, nhờ đó người xem có khả năng ghi nhớ lâu hơn. Với dữ liệu rời rạc, não chỉ đơn giản giải mã ý nghĩa của chúng mà không có chức năng ghi nhớ. Trái lại, thông tin đã được hệ thống như phương thức thể hiện của dạng tin đồ họa sẽ kích thích các khái niệm có sẵn trong não, liên hệ đến cảm xúc, suy nghĩ và để lại ấn tượng lâu dài khi công chúng tiếp xúc.

Ví dụ dưới đây có thể cho thấy được tính ưu việt của tin đồ họa. Cùng nội dung thông tin về “Quy trình lấy phiếu tín nhiệm”, song cách thức đưa tin của báo *VnExpress* và báo *Tin tức* là hoàn toàn khác nhau. Trong khi báo *Tin tức* sử dụng tin truyền thống với chữ viết là ngôn ngữ chính, thì *VnExpress* sử dụng tin đồ họa với ngôn ngữ đồ họa để thể hiện. Rõ ràng với cách thiết kế tin theo kiểu tin đồ họa, thông tin của *VnExpress* trực quan, hấp dẫn, dễ hiểu hơn nhiều.

Điều 8 về quy trình lấy phiếu tín nhiệm tại Quốc hội quy định như sau:

Người được lấy phiếu tín nhiệm quy định báo cáo bằng văn bản gửi đến Ủy ban thường vụ Quốc hội chậm nhất là 30 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp Quốc hội.

Ủy ban thường vụ Quốc hội gửi báo cáo của người được lấy phiếu tín nhiệm và báo cáo tập hợp, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri liên quan đến người được lấy phiếu tín nhiệm của Ủy ban trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (nếu có) đến Đại biểu Quốc hội chậm nhất là 20 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp Quốc hội.

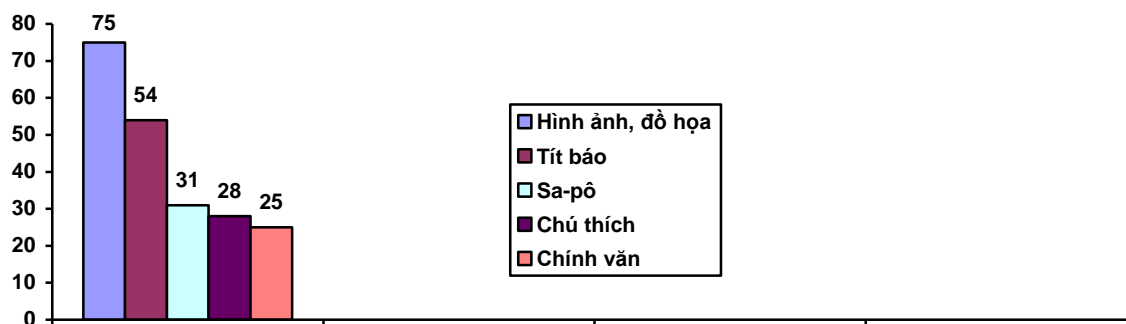
Trường hợp thấy cần làm rõ vấn đề liên quan đến người được lấy phiếu tín nhiệm thì chậm nhất là 15 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp tổ chức lấy phiếu tín nhiệm, Đại biểu Quốc hội có quyền đề nghị Ủy ban thường vụ Quốc hội yêu cầu cơ quan có thẩm quyền xác minh và trả lời bằng văn bản.

Chậm nhất là 10 ngày trước ngày tiến hành lấy phiếu tín nhiệm, Đại biểu Quốc hội có thể gửi văn bản đến Ủy ban thường vụ Quốc hội và người được lấy phiếu tín nhiệm để yêu cầu người được lấy phiếu tín nhiệm làm rõ những nội dung thuộc căn cứ đánh giá mức độ tín nhiệm. Người được lấy phiếu tín nhiệm có trách nhiệm trả lời bằng văn bản gửi đến Ủy ban thường vụ Quốc hội và Đại biểu Quốc hội có yêu cầu trước ngày lấy phiếu tín nhiệm.

Hình 2. Tin được xây dựng theo hình thức tin đồ họa (1) và theo hình thức truyền thống theo dạng chữ viết (2)

Bên cạnh đó, thông tin đồ họa còn sở hữu nhiều đặc tính ưu việt khác để tạo nên sức thu hút. Theo nghiên cứu của Đại học Saskatchewan (Canada), hình ảnh giúp người xem cảm thấy dữ liệu hấp dẫn và thu hút hơn. Giữa rất nhiều thông tin cập nhật mới liên tục trên internet, một infographic có khả năng được chọn đọc nhiều gấp 30 lần so với bài viết hoặc biểu đồ đơn giản. Thông tin đồ họa hỗ trợ rất lớn cho nội dung tác phẩm báo chí, đặc biệt với truyền hình, những gì lời nói không thể diễn tả được hoặc không diễn tả tốt vấn đề thì khi xem những hình ảnh bằng đồ họa thì khán giả có thể tiếp nhận được nội dung bằng chữ viết, lời nói vừa theo dõi chi tiết cụ thể qua hình ảnh. Còn theo các nhà nghiên cứu trên thế giới, bẩm sinh con người khám phá thế giới bằng trực quan, 90% thông tin được não ghi nhận dưới dạng hình ảnh. Do đó, thể hiện thông tin bằng hình ảnh vừa làm rõ những dữ liệu phức tạp, vừa cho phép “đóng gói” một lượng lớn thông tin chỉ trong vài bức hình nhỏ.

Kết quả khảo sát của chúng tôi đối với 320 độc giả đọc báo trên báo điện tử Việt Nam cho thấy, quá trình tiếp nhận thông tin của công chúng trước một trang tin tức hay một tác phẩm báo chí bất kỳ trước hết là hình ảnh, đồ họa. Trong 5 yếu tố của một sản phẩm báo chí đưa ra để khảo sát, yếu tố hình ảnh, đồ họa chiếm tỉ lệ tiếp nhận thông tin nhiều nhất, nhanh nhất với tỉ lệ 75.0%. Các yếu tố khác như tit báo, sa-pô,... mặc dù là cấp độ độ đọc đầu tiên khi tiếp xúc nhưng tỉ lệ xem nhiều và tiếp nhận thông tin nhanh vẫn có tỉ lệ thấp hơn so với thông tin đồ họa. Biểu đồ dưới đây minh chứng cho điều này.

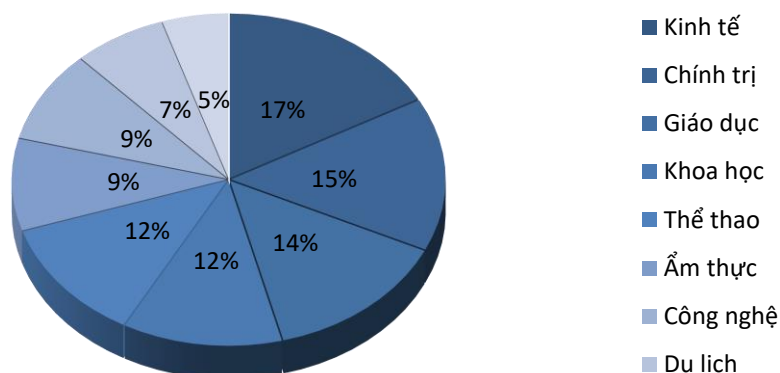
Hình 3. Tỷ lệ phần trăm các yếu tố bắt mắt độc giả khi tiếp nhận một trang tin tức (Nguồn: Khảo sát từ 2/2019-5/2019)

Tuy nhiên, việc sử dụng thông tin đồ họa trên báo chí cần phải cẩn thận, tránh lạm dụng để tăng hiệu quả thông tin. Với sự phát triển của công nghệ hiện đại, báo chí phải đặt ra câu hỏi “When you should you use infographics?” (Bạn nên sử dụng thông tin đồ họa khi nào?). Vậy, thông tin đồ họa nên sử dụng khi cần minh họa dữ liệu, đơn giản hóa thông tin phức tạp, so sánh các thông số và nâng cao nhận thức.

Thứ ba, bám sát các thông tin nóng, thời sự, đưa tin đa chiều, phong phú. Không những đa dạng về lĩnh vực thể hiện, tin đồ họa trên báo điện tử Việt Nam còn phản ánh rất nhanh sự kiện, bám sát các tin tức nóng hổi và dòng sự kiện quan trọng.

Phương thức thể hiện của tin đồ họa trên báo điện tử Việt Nam hiện nay

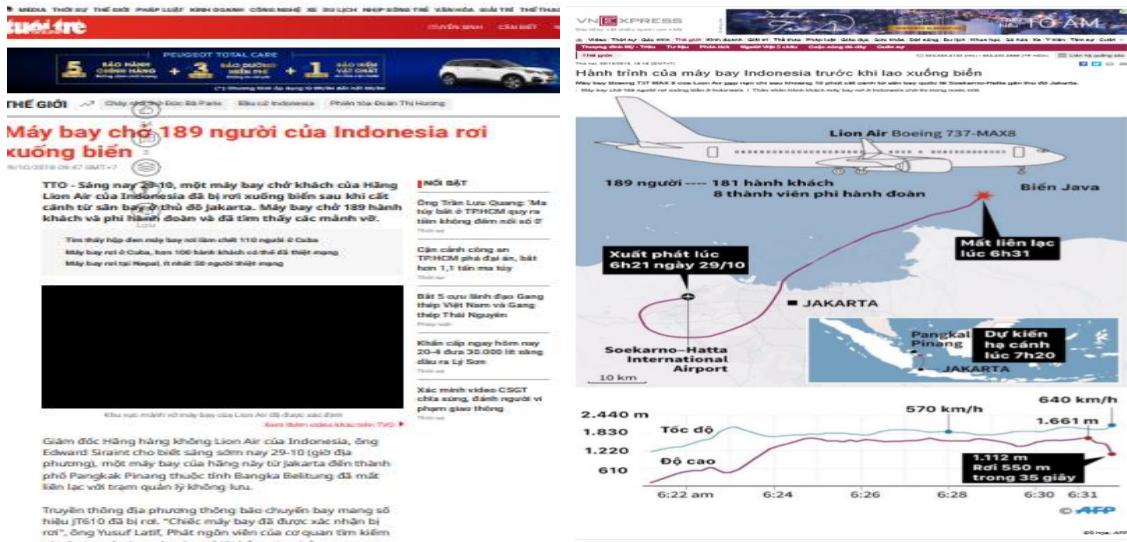
Kết quả khảo sát của chúng tôi qua 3 tờ báo điện tử lớn tại Việt Nam là *VnExpress*, *Vietnamplus* và *Vietnamnet* cho thấy, các lĩnh vực được phản ánh bằng tin đồ họa rất phong phú, đa dạng, nhiều chiều và rất thời sự.

Hình 4. Biểu đồ thể hiện tỷ lệ các lĩnh vực của tin đồ họa trên báo *VnExpress*, *Vietnamplus* và *Vietnamnet* (Nguồn: Khảo sát từ 2/2019-5/2019)

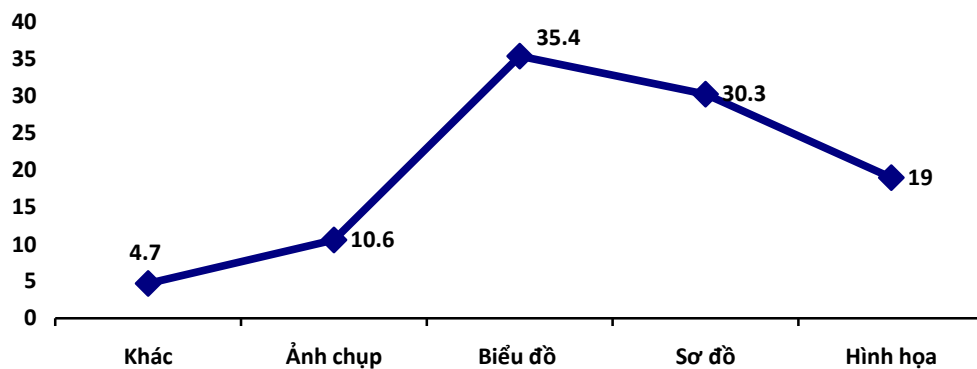
Thời gian từ sự kiện diễn ra, xảy ra ngoài thực tế đến khi được thiết kế thành sản phẩm trên mặt báo của tin đồ họa đã được cải thiện, rút ngắn đáng kể. Nếu trước đây khi sự kiện diễn ra đến khi có được tác phẩm tin đồ họa đưa lên báo ít nhất là 8-10 giờ do phải thiết kế, xây dựng với hệ thống kỹ thuật, đồ họa hạn chế thì hiện nay, từ sự kiện xảy ra đến khi có sản phẩm tin đồ họa chỉ mất khoảng thời gian từ 1 đến 3 tiếng. Chẳng hạn, sự kiện máy bay của Indonesia rơi xuống biển xảy ra vào 9 giờ 47 phút ngày 29/10/2018 thì tin đồ họa về sự kiện này đăng tải trên *VnExpress* là 11h 15 phút, đăng trên *Vietnamplus* lúc 11 giờ 45 phút cùng ngày, tức chỉ cách sự kiện xảy ra chưa đầy 2 giờ đồng hồ. Điều này cho thấy, tin đồ họa đã theo kịp tin tức truyền thống mặc dù để xây dựng tin đồ họa là rất phức tạp, mất nhiều công sức.

Ngoài việc trình bày các dạng thức sao cho dễ bắt mắt, dễ hiểu, việc lựa chọn nội dung thể hiện là một yêu cầu cần thiết trong phương thức thể hiện của tin đồ họa. Cân nhắc lựa chọn đề tài trong tin đồ họa, sử dụng đồ họa như thế nào cho hợp lý nhằm mang lại sự dễ nhớ, dễ hấp dẫn là điều cần thiết. Một tin đồ họa có chất lượng cần kết hợp hài hòa giữa nội dung và hình thức để tạo nên sự mới lạ, hấp dẫn cho các tác phẩm. Vì thế, nhà báo không những phải giỏi về công nghệ, sử dụng thành thạo các phần mềm mà còn phải biết sử dụng các mảng đề tài phù hợp cho tin đồ họa.

Hình 5. Thông tin về sự cố máy bay rơi ở Indonesia đăng tải trên báo *TuoiTre Online* và báo *VnExpress*

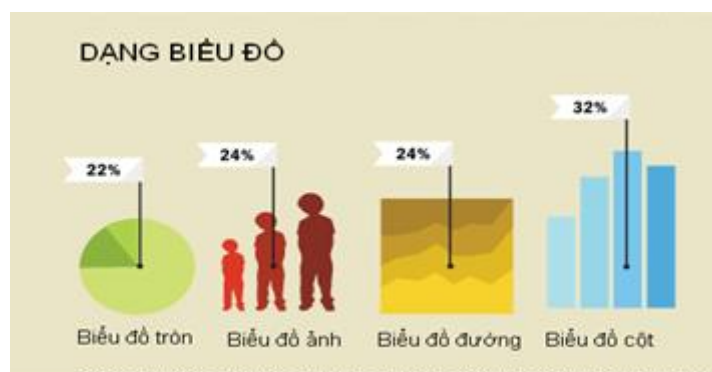
Thứ tư, sử dụng phức hợp các dạng đồ họa trong sản phẩm. Mỗi tin tức đồ họa được xây dựng dựa trên sự chọn lựa nhiều dạng đồ họa khác nhau như bản đồ, biểu đồ, sơ đồ, hình vẽ, hình họa hoặc các hình ảnh chụp thật sự vật, hiện tượng kết hợp với hình họa. Kiểu kết hợp này vừa giúp cho tin đồ họa thông tin trọng vẹn nội dung sự kiện vừa thể hiện được tính thẩm mỹ, thu hút công chúng. Theo số liệu khảo sát của chúng tôi trên báo điện tử Việt Nam hiện nay, dạng đồ họa sử dụng nhiều nhất là biểu đồ, chiếm 35.4% trong tổng số các dạng đồ họa trong tin đồ họa, tiếp đến là sơ đồ, chiếm 30.3%, hình vẽ, hình họa chiếm 19.0%, ảnh chụp kết hợp hình họa chiếm 10.6%, các dạng khác chiếm 4.7%. Các dạng biểu đồ có thể đứng độc lập hoặc tương hỗ cho nhau để chuyển tải thông tin.

Hình 6. Biểu đồ tỉ lệ các dạng thông tin đồ họa sử dụng trong tin đồ họa (Nguồn: Khảo sát từ 2/2019-5/2019)

Trong tin đồ họa, các dạng thức thể hiện đều có mục đích rõ ràng, ví dụ, đối với sơ đồ nhằm mô tả đặc trưng nào đó của sự vật hay một quá trình nào đó. Sơ đồ thường diễn tả quá trình, mô hình... của sự vật, hiện tượng. Còn bảng biểu được dùng để ghi hạng mục, số liệu hay những thông số khác diễn tả nội dung thay thế văn tự. Bảng nêu rõ ràng, ngắn gọn, theo thứ tự nhất định một nội dung nào đó. Nó là một danh sách sắp xếp có hệ thống những sự kiện hoặc những con số theo dạng cột, hàng... Hoặc ảnh minh họa là mô tả (như một bản vẽ, bức tranh, bức ảnh) nhằm để làm sáng tỏ hoặc tăng sức gọi của thông tin. Các dạng thức đôi khi được kết hợp đa dạng, linh hoạt đã tạo nên sự hấp dẫn cho tin đồ họa. Chính nhờ sự kết hợp này, công chúng luôn đón nhận được các tác phẩm báo chí hay, mới lạ.

Nếu thống kê riêng dạng đồ họa biểu đồ, dạng dùng nhiều nhất trong tin đồ họa, có thể thấy cách sử dụng các loại biểu đồ này cũng rất đa dạng: biểu đồ dạng hình cột được sử dụng nhiều nhất (32%), tiếp theo là biểu đồ đường, biểu đồ ảnh (24%), biểu đồ hình tròn (22%). Mục đích sử dụng các dạng biểu đồ cũng được sắp đặt theo một nguyên tắc nhất định: Biểu đồ tròn dùng để hiển thị các phần của một chính thể, thể hiện quy mô, cơ cấu của đối tượng, biểu đồ đường thể hiện sự tăng trưởng, gia tăng, tiến trình, quá trình của đối tượng, biểu đồ cột thể hiện động thái phát triển, di chuyển, so sánh tương quan giữa các đối tượng, hiển thị các phần của một chính thể, biểu đồ miền, thể hiện các phần của một đối tượng qua nhiều năm, biểu đồ kết hợp dùng khi có nhiều đối tượng khác nhau nhưng cùng chung một mối quan hệ.

Hình 7. Các dạng biểu đồ thường dùng trong thiết kế đồ họa của báo chí

Thứ năm, tăng tính động cho các dạng đồ họa để tạo sinh động cho tác phẩm. Các tin đồ họa trên báo điện tử Việt Nam hiện nay không chỉ được xây dựng ở dạng tĩnh mà còn được chú trọng thiết kế ở dạng động. Hình thức video infographic được thiết kế bằng những đồ họa chuyển động kết hợp với ngôn ngữ chữ viết và được xây dựng thành một tác phẩm hoàn chỉnh gồm 3 phần: Title (đầu đề), Lead (mở đầu), Body (phần thân). Riêng phần thân được xây dựng bởi đồ họa động kết hợp với các subtitle (phụ đề) để giải thích, bổ sung thêm thông tin cho hình ảnh. Cách xây dựng này giống như hình thức đồ hình của truyền hình, vừa giúp cho thông tin trở nên dễ hiểu, mạch lạc, vừa tạo cảm giác hứng thú, hấp dẫn cho người đọc. Có thể nói, đây là một “món

ăn” mới, “lạ miệng” tạo được sự hấp dẫn trong “bữa tiệc” thông tin đầy ắp, dư dật như hiện nay.

Nhựa dùng một lần chiếm một nửa tổng rác thải trên thế giới

Trong tổng số 300 triệu tấn rác thải nhựa ra môi trường mỗi năm, một nửa số đó là các loại dao, đĩa, ống hút... dùng một lần.

· Rác thải nhựa dưới biển có thể nhiều hơn cả vào năm 2050

Hình 8. Video infographic trên báo *Vietnamplus*

Nhìn chung, các phương thức thể hiện của tin đồ họa đã tạo ra những tác phẩm báo chí mới mẻ, hấp dẫn, giúp công chúng tương tác nhanh và hiệu quả. Tuy nhiên, để việc sử dụng tin đồ họa trên báo điện tử trong thực tiễn hiện nay có chất lượng hơn, theo chúng tôi các tòa soạn, cơ quan báo chí và người làm báo cần quan tâm đến những vấn đề lớn sau đây:

1) Cơ quan báo chí cần không ngừng nâng cao sự hiểu biết về thông tin đồ họa cho đội ngũ phóng viên, biên tập viên thông qua các buổi tập huấn về kỹ năng sử dụng các dạng thức thông tin đồ họa; hay khuyến khích các tác giả sử dụng thông tin đồ họa thay cho con chữ dài dòng trong mỗi tác phẩm dần dần trở thành một kỹ năng không thể thiếu đối với mỗi phóng viên, nhà báo, biên tập viên.

2) Việc giao lưu với các cơ quan báo chí về vấn đề sử dụng thông tin đồ họa là phương pháp khá hiệu quả để cán bộ tòa soạn tiếp thu và học tập thêm những xu hướng mới nhằm tăng cường sự hiểu biết của bản thân.

3) Tạo dựng đội ngũ kỹ thuật viên đồ họa riêng biệt cho mỗi tòa soạn là điều cần thiết. Có như vậy, những đồ họa được thiết kế ra mới độc đáo, có sự tư duy cao và sát với nội dung câu chuyện hơn. Bởi đội ngũ kỹ thuật viên này có sự đào tạo chuyên sâu về đồ họa thông tin nên họ dễ dàng hơn trong việc lựa chọn dạng thức đồ họa nào phù hợp với bài báo hơn, đồ họa nào mang lại hiệu quả cao nhất.

Phương thức thể hiện của tin đồ họa trên báo điện tử Việt Nam hiện nay

4) Các cơ quan báo chí nên thường xuyên khảo sát ý kiến của bạn đọc về chất lượng tin đồ họa. Việc khảo sát ý kiến bạn đọc không chỉ giúp cho cơ quan báo chí có được thông tin về nhu cầu, thói quen của công chúng mà còn tạo được sự tương tác giữa tòa soạn với độc giả.

3. KẾT LUẬN

Ngày nay, ứng dụng đồ họa trong báo chí không còn là khái niệm xa lạ của người làm báo. Một tác phẩm báo chí sử dụng thông tin đồ họa không chỉ cung cấp cho độc giả toàn cảnh vấn đề, thể hiện rõ nội dung của vấn đề khi chữ viết không thể hiện được mà còn giúp công chúng rút ngắn thời gian đọc đồng thời tạo nên các tác phẩm mang tính trực quan hơn, hấp dẫn hơn và giúp tờ báo trở nên chuyên nghiệp. Thay vì đọc hàng kỳ để hiểu về một vụ việc với chỉ chút con chữ, độc giả giờ đây hoàn toàn có thể nắm được những mắt xích thông tin chỉ trong một sản phẩm, có tên gọi là tin đồ họa. Tin đồ họa thực sự đã trở thành “gia vị” mới, hấp dẫn cho “bữa tiệc thông tin” của công chúng hiện đại.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Hà Huy Phương (2006). *Tổ chức nội dung và thiết kế, trình bày maket báo in*, Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [2]. Hoàng Phê (1999). *Từ điển Tiếng Việt*, NXB Hà Nội, Hà Nội.
- [3]. Sandra Rendgen (2016). *Information Graphic*, Washington DC: SAGE.
- [4]. Oxford online Dictionary, <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>
- [5]. Nguyễn Văn Trình (2014). *Sử dụng thông tin đồ họa trên báo in Việt Nam*, Luận văn Thạc sĩ Báo chí học, Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [6]. Đào Thu Trang (2013). *Sử dụng thông tin đồ họa trên báo điện tử Việt Nam*, Luận văn Thạc sĩ báo chí học, Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [7]. Ngô Thị Hồng Yến (2015). *Sử dụng thông tin đồ họa trong các chương trình truyền hình Việt Nam hiện nay*, Luận văn Thạc sĩ Báo chí học, ĐHKHXH&NV, ĐHQG Hà Nội.

METHOD OF EXPRESSION OF GRAPHIC NEWS ON VIETNAM ELECTRONIC NEWSPAPER TODAY

Ho Thi Dieu Trang

Faculty of Journalism and Communications, University of Sciences, Hue University

Email: dieutrang85@gmail.com

ABSTRACT

The development of infographic is an inevitable result of the era of digital. The more time people spend in a huge amount of information, the more important the role of infographic becomes. Especially, with the appearance of graphic news on electronic newspapers recently, the public has more ways to receive new information. The article contributes to pointing out the power of infographic and method of expression of graphic news on electronic newspapers in the digital age.

Keywords: electronic newspaper, method, graphic news, infographic.

Hồ Thị Diệu Trang sinh ngày 15/05/1985 tại Thừa Thiên Huế. Bà tốt nghiệp Cử nhân Báo chí năm 2008 và tốt nghiệp Thạc sĩ Báo chí học năm 2012. Từ 2010 đến nay, bà là Giảng viên khoa Báo chí - Truyền thông, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: Thể loại báo chí, Báo chí quốc tế.